

Jaarstukken 2023

24-07-2024

2.1.1 Wmo

Wmo staat voor Wet maatschappelijke ondersteuning. De Wmo heeft tot doel er voor te zorgen dat alle mensen kunnen meedoen in de samenleving en zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Dat geldt voor jonge en gezonde mensen, maar ook voor ouderen en mensen met een beperking.

De gemeente hanteert als uitgangspunt dat iedereen actief kan deelnemen aan de samenleving, ongeacht afkomst, geslacht, beperking, geloof of (seksuele) voorkeur en zoveel mogelijk zelfstandig kan functioneren. Actieve deelname aan onze maatschappij helpt ook bij het tegengaan van eenzaamheid. Mantelzorgers en vrijwilligers zijn belangrijk en worden ondersteund, zodat zij hun werk zo goed mogelijk kunnen blijven doen. Dit thema voorziet in een scala aan voorzieningen en preventie-activiteiten gericht op het gebied van zorg en welzijn.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we gedaan?

In het bovenstaande thema hebben we het volgende speerpunt:

Speerpunt: Kwalitatieve goede zorg

Doelstelling	Maatwerk aanpak en snel handelen
Wat wilden we doen?	• Wmo-hulpvragen worden zoveel als mogelijk voor onze inwoners integraal met de andere onderdelen van het Sociaal Domein opgepakt. • We willen de Wmo voorzieningen zo veel mogelijk op peil houden maar gaan de voorzieningen heroverwegen gezien de financiële situatie van de gemeente. Dit gaan we doen met doen met zoveel mogelijk behoud van de kwaliteit van aanbod. • De uitvoeringsorganisatie van Duo+ is goed toegerust om alle aanvragen binnen de gestelde termijnen te behandelen. • Cliëntondersteuning is beschikbaar voor iedereen met een ondersteuningsvraag. • Waar mogelijk worden algemene voorzieningen ontwikkeld die vrij toegankelijk zijn voor een brede doelgroep en als volwaardig alternatief voor maatwerkvoorzieningen. • Aanvullend op het Wmo-vervoer worden de mogelijkheden van een algemene voorziening voor vervoer met vrijwilligers opgestart. • Afronding van twee inkooptrajecten in Duo+ voor de contracten voor woningaanpassingen en begeleiding en dagbesteding. Deze contracten dragen, samen met de lopende contracten, bij aan een sluitend aanbod van maatwerkvoorzieningen.
Wat hebben we gedaan?	• Duo+ heeft gedurende 2023 achterstanden in aanvragen weggewerkt doordat haar capaciteit weer op orde is gekomen in 2023. • In 2023 is het Vervoertje opgezet. Er wordt goed gebruik gemaakt van deze voorziening. • De meeste Wmo voorzieningen zijn op peil gebleven zowel qua aanvragen als de uitgaven. Bij een tweetal voorzieningen, woonaanpassingen en huishoudelijk ondersteuning, was er minder vraag en zijn de begrote budgetten minder uitgenut. Voor woningaanpassingen is in 2023, op basis van de cijfers van 2022, ruim budget gereserveerd omdat dit uitgaven zijn die zich lastig laten voorspellen. De onvoorspelbaarheid zit in de zeer hoge kosten voor deze voorziening in relatie tot het aantal aanvragen. Ondanks het geringe aantal aanvragen per jaar zijn de kosten voor deze voorziening doorgaans hoog. Twee of drie aanvragen voor woningaanpassingen doen de kosten vertwee- of drievoudigen waardoor bij onvoldoende begroten een overschreiding zeer snel aan de orde is. Door gebrek aan capaciteit is er bij huishoudelijke ondersteuning sprake van een wachtlijst bij de aanbieder en minder uren inzet bij sommige cliënten. Door de wachtlijsten is de instroom voor huishoudelijke ondersteuning lager waardoor in 2023 iets minder cliënten gebruik hebben gemaakt van huishoudelijke ondersteuning. Al met al zijn er minder uren huishoudelijke ondersteuning gegeven waardoor er minder uitgaven zijn geweest. Overigens zijn alle cliënten geholpen die in 2023 huishoudelijke ondersteuning het hardst nodig hadden ondanks capaciteitsproblemen. De aanbieder heeft hierin goed meegewerkt en meegedacht. • In 2023 zijn twee inkooptrajecten gestart. Het inkooptraject voor woningaanpassingen is afgerond en Welzorg heeft een nieuw contract ontvangen. • Ook in 2023 voert MEE clientondersteuning uit voor de inwoners van Ouder-Amstel die hier behoefte aan hebben.
	• Het inkooptraject voor Wmo begeleiding en dagbesteding heeft vertraging opgelopen om er voor te zorgen dat er een zorgvuldig kostprijsonderzoek uitgevoerd kon worden conform de regels van de algemene maatregel van bestuur. De verwachting is dat de nieuwe partijen per 1 maart 2024 gecontracteerd zijn.

Doelstelling	Het bereik onder mantelzorgers vergroten
Wat wilden we doen?	- De inwoners van Duivendrecht kunnen gebruik maken van een inloopspreekuur in De Brede Hoed in Diemen bij de nieuwe mantelzorgorganisatie. Het inloopspreekuur heeft een hogere frequentie, waardoor inwoners vaker en langer terecht kunnen voor hulp. - Verbeteren van de contacten tussen de mantelzorgorganisaties en de eerste lijn, door deelname aan gezamenlijke overleggen.
Wat hebben we gedaan?	- Naast het spreekuur in Diemen is Markant wekelijks in het Dorpshuis in Duivendrecht aanwezig zodat de medewerker van Coherente of de gemeente mantelzorgers rechtstreeks kan doorverwijzen. - Er wordt nauw samengewerkt met de andere partners in Duivendrecht zoals psychologische hulpverleners, Maatschappelijk werk van Participe en de Praktijkondersteuners van het Gezondheidscentrum. - Mantelzorg en Meer zet het hele jaar door in op kennis- en expertisedeling met/aan partners.

Doelstelling	Ondersteuning mantelzorgers
Wat wilden we doen?	Het mantelzorgcompliment verstrekken aan mantelzorgers, met een verzorgde in Ouder-Amstel, die ingeschreven staan bij een mantelzorgorganisatie.
Wat hebben we gedaan?	In 2023 hebben 216 mensen een mantelzorgcompliment ontvangen (VVV bon ter waarde van € 75), omdat zij mantelzorger zijn voor iemand woonachtig in de gemeente Ouder-Amstel.

Doelstelling	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen
Wat wilden we doen?	- Op bestuurlijk niveau vindt regionaal (Amstelland niveau) overleg plaats met centrumgemeente Amsterdam over de uitvoering en de toekomstige ontwikkelingen in de Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MOBW). - De herverdeling van middelen vindt vanaf 2024 plaats. Concreet betekent dit besluit dat alle gemeenten per 2024 de middelen voor Beschermd Wonen ontvangen op basis van een objectief verdeelmodel. De Amstelland gemeenten mandateren Amsterdam, net als voorgaande jaren, voor de uitvoering van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MWOB) tot en met 2023. - Het streven is om samen met de Amstelland gemeenten de toegang voor MOBW begin 2023 bij de lokale gemeentes te beleggen. Dit betekent dat wij de toegang voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen bij het Zorgadviespunt gaan inrichten. Voor het inrichten van de toegang ontvangen wij transformatiemiddelen. - Samen met Amsterdam en de Amstelland gemeenten wordt in 2023 verder uitvoering gegeven aan het regioplan voor de preventie (voorkomen en tegengaan) van dakloosheid. - Met de Amstelland gemeenten zetten wij ons in voor aanpak economisch dak- en thuislozen burgers uit de regio. Dit doen wij door onder andere het project 'Onder de Pannen' verder uit te rollen en verdere afspraken omtrent het project H.J.E. Wenckebachweg te maken. Daarnaast worden beleidsregels voor economisch dak- en thuislozen opgesteld om de ondersteuning vast te leggen.

Doelstelling	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen
Wat hebben we gedaan?	• 2023 heeft op bestuurlijk-, management- en beleidsniveau in het teken gestaan van afspraken maken voor de invoering van een gedeelte van de MOBW bij de lokale gemeenten - Begeleid Thuis zonder Wooncomponent. • Daarnaast is er gewerkt aan een transitieplan voor de verdere decentralisatie van de MOBW. Gedurende 2023 is helder geworden dat dit plan niet alleen een plan moet zijn over hoe de lokale gemeenten inhoudelijke elementen van de decentralisatie gaan implementeren - een eigen meldpunt, werkafspraken met Duo+ en de overige uitvoerenden partijen. In het transitieplan worden ook governance en financiële afspraken opgenomen en er wordt een meerjarenplanning gemaakt omdat de transitie van MOBW meer jaren in beslag neemt. De uitwerking van het transitieplan loopt door in 2024. • De aanpak economisch daklozen is geïmplementeerd. Economisch daklozen worden via het project Onder de Pannen geplaatst in diverse locaties in Amstelland. Dat de H.J.E. Wenkenbachweg in 2023 niet is opengegaan heeft de uitvoering van dit project niet belemmerd. De verwachting is dat de H.J.E. Wenkenbachweg op 1 maart 2024 opengaat na vertraging van bouwtechnische aard en het koude weer. • Tot op heden zijn er nog geen economisch daklozen van de gemeente Ouder-Amstel geplaatst omdat er niemand uit deze doelgroep zich heeft gemeld voor deze voorziening.
	• In 2024 worden de beleidsregels Wonen aangepast om deze aan te laten sluiten bij het huidige landelijk beleid.

Doelstelling	Toezicht op naleving kwaliteitseisen maatwerkvoorzieningen
Wat wilden we doen?	• De GGD-Amsterdam voert, in zijn rol als Wmo toezichthouder, het wettelijk toezicht uit op de naleving van de kwaliteitseisen. • Alle cliënten met een Wmo-voorziening ontvangen voor het cliëntervaringsonderzoek een vragenlijst waarin onderzoek wordt gedaan naar de toegang, kwaliteit en effect van de Wmo ondersteuning.
Wat hebben we gedaan?	• In 2023 heeft de GGD-Amsterdam in zijn rol als Wmo toezichthouder een aantal Wmo zorgorganisaties in de gemeente Ouder-Amstel onderzocht op naleving van de kwaliteitseisen. De GGD heeft voor deze organisaties een positief rapport afgegeven zowel op het naleven van de kwaliteitseisen als een hoge mate van cliënttevredenheid.

Wat heeft het gekost?

Financieel overzicht Wmo

WMO	R 2022	B2023 primitief	B2023 na wijziging	R 2023	Saldo
Baten	74	60	68	108	40
Lasten	2.463	2.949	2.925	2.741	184
Resultaat voor bestemming	-2.389	-2.889	-2.857	-2.633	224
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	-2.390	-2.889	-2.857	-2.633	224

Toelichting Financieel overzicht

Lasten

De per saldo € 184.000 lagere lasten worden hoofdzakelijk veroorzaakt door de volgende posten:

Gemandateerde budgetten: Een onderschrijding van € 294.000 ten opzichte van begroot op de gemandateerde budgetten, waaronder:

- Huishoudelijke verzorging: € 157.000
- Collectief vervoer Wmo: € 47.000
- Woonvoorzieningen: € 31.000
- Groepsbegeleiding / dagbesteding: € 25.000
- Rolstoelvoorzieningen: € 28.000
- Overige kleine posten: € 6.000. Bij een tweetal voorzieningen, woonaanpassingen en huishoudelijke ondersteuning, was er minder vraag en zijn de begrote budgetten minder uitgenut. Voor woningaanpassingen is in 2023, op basis van de cijfers van 2022, ruim budget gereserveerd omdat dit uitgaven zijn die zich lastig laten voorspellen. De onvoorspelbaarheid zit in de zeer hoge kosten voor deze voorziening in relatie tot het aantal aanvragen. Ondanks het geringe aantal aanvragen per jaar zijn de kosten voor deze voorziening doorgaans hoog. Twee of drie aanvragen voor woningaanpassingen doen de kosten vertwee- of drievoudigen waardoor bij onvoldoende begroten een overschrijding zeer snel aan de orde is. Door gebrek aan capaciteit is er bij huishoudelijke ondersteuning sprake van een wachtlijst en minder uren inzet bij sommige cliënten. Door de wachtlijsten is de instroom voor huishoudelijke ondersteuning lager waardoor in 2023 iets minder cliënten gebruik hebben gemaakt van huishoudelijke ondersteuning. Al met al zijn er minder uren huishoudelijke ondersteuning gegeven waardoor er minder uitgaven zijn geweest.
- Beleid en uitvoering van maatwerkvoorzieningen: Een overschrijding van € 108.000 ten opzichte van begroot op het beleid en de uitvoering van deze maatwerkvoorzieningen. Dit wordt veroorzaakt door meer externe inhuur binnen de eigen organisatie en een hogere bijdrage aan de uitvoeringsorganisatie Duo+.

Baten

Het verschil in baten bestaat uit diverse kleine verschillen en wordt derhalve niet toegelicht.

Beleidskaders

Hieronder staan de kaderstellende documenten, de wetten en de verordeningen.

Kaderstellende documenten

- Verordening maatschappelijke ondersteuning Ouder-Amstel 2020
- Beleidsplan Wmo 2020-2025
- Beleidsplan Preventief Jeugdbeleid en Jeugdhulp 2017-2020 Ouder-Amstel Begroting 2021-2024 (Pagina 27)
- Verordening Jeugdhulp Ouder-Amstel 2022
- Beleidsregels Jeugdhulp 2022
- Aansluitdocument Samen Zorgen
- Grondslag Aansluitdocument Samen Zorgen
- Dienstverleningsplan 2008
- Nota Inrichting toegang Sociaal Domein
- Financieel besluit Maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp Ouder-Amstel 2017

Wetten

- Participatiewet
- Jeugdwet 2015
- Wet Maatschappelijke ondersteuning 2015
- Besluit loonkostensubsidie participatiewet
- Tijdelijke ministeriële regeling persoonsgegevens facturen Jeugdwet
- Besluit extramurale vrijheidsbeneming en sociale zekerheid
- Wet Inburgering 2021
- Uitvoeringsbesluit Wmo 2015
- Aanwijzingsbesluit toezichthoudende ambtenaren Jeugdwet en Wmo 2015
- Wet gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen
- Verwijsindex risicojongeren

Verordeningen

- Verordening Maatschappelijke ondersteuning Ouder-Amstel 2020
- Verordening Cliëntenparticipatie Sociaal domein Ouder-Amstel 2015
- Verordening Tegenprestatie Ouder-Amstel 2015
- Afstemmingsverordening Ouder-Amstel 2015
- Verordening Maatschappelijke Participatie schoolgaande kinderen
- Verordening Verrekening bestuurlijke boete bij recidive Ouder-Amstel 2015
- Verordening Jeugdhulp 2018
- Verordening Jeugdwet
- Re-integratieverordening Participatiewet Ouder-Amstel 2023

Portefeuillehouder

Wethouder J. de Maa	Portefeuille
3e locoburgemeester	• Coördinatie decentralisaties • Wmo

Indicatoren Wmo

Inwoners van Ouder-Amstel maken veel minder gebruik van maatwerkvoorzieningen dan het landelijk gemiddelde. Dit heeft te maken met de samenstelling van de bevolking (relatief welvarende en zelfredzame inwoners) en met een aanbod aan algemene voorzieningen (maatschappelijk werk, Coherente, lichte dagbesteding). Dit zijn preventieve voorzieningen die voor iedereen toegankelijk zijn en waarvoor geen maatwerkindicatie nodig is.

Maatwerkarrangementen

Indicator	Periode	Ouder-Amstel	Nederland	Bron
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	1 januari t/m 30 juni 2023*	18,8%	20%	waarstaatjegemeente.nl CBS-Monitor Sociaal

*De genoemde cijfers van waarstaatjegemeente.nl zijn het meest actueel.

Mantelzorg

Doel	Indicator	Bron	Periode	Ouder-Amstel
Bereik mantelzorgers vergroten	Aantal ingeschreven mantelzorgers	Jaarverslag(en) mantelzorgorganisatie(s)	2022	222
Mantelzorgers ondersteunen	Percentage inwoners dat aangeeft dat er tijdens de aanvraagprocedure rekening is gehouden met de situatie van de mantelzorger.	Clïëntervaringsonderzoek Wmo*	2022	75%
Mantelzorg verlenen	Percentage van volwassenen (19+) dat aangeeft mantelzorg te verlenen	WSJG/Gezondheidsmonitor GGD 2016	2022	13,7%

Deze prestatie-indicatoren laten in vergelijking met voorgaande jaren een stabiel beeld zien. Het aantal ingeschreven mantelzorgers is licht toegenomen.

Integrale aanpak van een hulpvraag en laagdrempelige toegang

Indicator	Periode	Ouder-Amstel
Percentage cliënten dat aangeeft dat zij wisten waar ze moesten zijn met de hulpvraag	2022	84%
Percentage cliënten dat aangeeft zij gebruik maken van algemene voorzieningen	2022	5%
Percentage cliënten die zich gemeld hebben die behoefte hadden aan onafhankelijke cliëntondersteuning	2022	11%

Het percentage cliënten dat aangeeft dat ze weten waar ze moesten zijn met de hulpvraag is met 3% gestegen ten opzichte van 2021.

Het percentage cliënten dat aangeeft gebruik te maken van algemene voorzieningen is gedaald met 18%. Mogelijk zit de grote daling in het feit dat cliënten steekproefsgewijs en tegelijkertijd niet meerdere malen per jaar benaderd worden voor een onderzoek, met daarbij het feit dat de gemeente Ouder-Amstel een klein aantal cliënten heeft die gebruik maakt van algemene voorzieningen, waardoor er minder cliënten uit deze doelgroep aangeschreven zijn voor het onderzoek in 2022.

In 2022 is voor het eerst gevraagd aan cliënten naar de behoefte aan cliëntondersteuning. 73% geeft aan hier geen behoefte aan te hebben. 11% geeft aan hier wel behoefte aan te hebben. En 17% zegt onbekend te zijn met de mogelijkheid tot cliëntondersteuning

Sturen op kwaliteit

Indicator	Periode	Ouder-Amstel
Percentage cliënten dat aangeeft dat de kwaliteit van de ondersteuning die ze krijgen, goed is	2022	85%
Percentage cliënten dat aangeeft dat de ondersteuning past bij de hulpvraag	2022	88%
Percentage cliënten dat aangeeft zij zich met de ondersteuning beter kunnen redden	2022	88%
Percentage cliënten dat aangeeft dat zij samen met een medewerker van het Zorgadviespunt naar een oplossing hebben gezocht	2022	71%

Van boven naar onder laten de bovenstaande kwaliteitsindicatoren een stijging zien van 2%, 5%, 7% en 9%. Met name de stijging van 7% van cliënten die aangeven zich beter met de geboden ondersteuning te kunnen redden is zeer positief. Dit geeft aan dat de gemeente er steeds meer in slaagt passende zorg te bieden. De bovenstaande cijfers geven een hoge mate van tevredenheid aan.